

A pen left on a conference table: The Problem

1. Talmud, Bava Metzia 43a-b

מש': השולח יד בפקדון, בית שמאי אומרים: ילקה בחסר וביתר, ובית הלל אומרים: כשעת הוצאה...
גמ': כגון שטלטלה [לסולם] להביא עליה גוזלות, ובשואל שלא מדעת קא מיפלגי. בית שמאי סברי: שואל שלא מדעת גזלן הוי, וכי חסר -
ברשותא דידיה חסר. ובית הלל סברי: שואל שלא מדעת - שואל הוי, וכי חסר - ברשותא דמרה חסר. - אלא הא דאמר רבא: שואל שלא
מדעת לרבנן גזלן הוי, לימא רבא דאמר כבית שמאי?

Mishnah: If a person uses an item that was left in his care:

- Beit Shammai says, "He pays for any depreciation, or any appreciation [if he sells it and then it appreciates]."
- Beit Hillel says, "He pays based on what it was worth when he removed it from the owner."...

Gemara: For example: If one borrowed a ladder to bring birds. The debate is regarding borrowing without informing:

- Beit Shammai says one who does this is a thief, and so the loss occurs in his possession;
- Beit Hillel says one who borrows without informing is a regular borrower, and so the loss occurs in the owner's possession.

But Rava said that one who borrows without permission is a thief – would Rava side with Beit Shammai?!

2. Shulchan Aruch Choshen Mishpat 363:5

אם ירד לה בתורת גזל, נותן הפחת וכן כל כיוצא בזה. וה"ה אם נטלה על דעת שאלה שלא מדעת, גזלן הוי.

If he entered [another's boat] as a thief, he pays for depreciation, etc. If he took it to borrow it, but without informing, he is a thief.

3. Rabbi Shlomo Ibn Aderet, Responsum 6:286

א' מן החברים גנב ספרי פירושים לחברו וכשתבעו ממנו נשבע ש"ה שלא יחזירם לו עד שיעתיק אותם ויש שהורו שמותר לגונבם... הו"ל
בהוראתו חוטא ומחטיא והגונב יש עליו ג' לאוין... ואף אותה המצוה שנתכוין לה לא עלתה בידו שאמרו לולב הגזול והיבש פסול...

Q: A student stole books of explanations of Torah; when the owner demanded it back, he swore not to return them before copying them, saying that some have ruled permissively regarding such theft.

A: Such a ruling sins and causes sin, and one who does this violates three prohibitions... And the mitzvah he intended to perform is unsuccessful, for the sages have said that a stolen lulav is invalid...

4. Mishnah Bava Kama 7:6

היה מושכו ויוצא ומת ברשות הבעלים פטור הגביהו או שהוציאו מרשות הבעלים ומת חייב

If one was pulling an animal out of its yard, and it died in the owner's domain, he is exempt.

If he picked it up or took it out of the owner's domain and then it died, he is liable.

5. Rabbi Yom Tov El-Ashbili, Kiddushin 47b

השואל קרדום מחברו בקע בו קנאו לא בקע בו לא קנאו. תמיה מילתא דהא שאלה מתנה ליומא הוא על מנת להחזיר, ואמאי לא קנייה
שואל במשיכה כמתנת מטלטלין דעלמא?... דבשאלה לא מיקני ליה גוף הכלי כלל אלא תשמיש שבו... בנותן כלי לתשמישו, שאין
התשמיש דבר יוצא מגופו, לא שמענו שיהא נקנה במשיכה ולא בקנין בשום מקום

"One who borrows a hatchet, and chops with it, acquires it. If he does not chop with it, he does not acquire it." This is surprising – borrowing is just a gift for a day, conditional upon returning the item, so why does he not acquire it by pulling it, as one acquires a gift of a movable item?... When borrowing, one does not acquire an entity, but only its function... Indeed, when giving the use of an item, the use isn't part of the body of the item, and we have not heard that the item should be acquired by moving it, or through any act of transaction.

6. Rabbi Yaakov of Lissa, Netivot haMishpat 308: Biurim 4

[השוכר שלא מדעתו] בפחת שמחמת מלאכה ודאי חייב... והטעם הוא כעין שכתב השיטה מקובצת בב"ק [צ"ז ע"א ד"ה אי נחית] גבי שואל שלא מדעת, דאף שלא נתכוין לגזול הגוף רבנן שוויהו כגזלן

One who rents an object without permission is liable for depreciation due to its use, certainly... as Shitah Mekubetzet wrote regarding one who borrows without permission. He did not intend to steal the physical item, but the sages equated him with a thief.

A pen left on a conference table: Reasons to be lenient

7. Talmud, Bava Metzia 29b-30a

מש': מצא כסות - מנערה אחד לשלשים יום, ושוחזה לצרכה, אבל לא לכבודו
גמ': איבעיא להו: לצורכו ולצורכה מאי?

Mishnah: One who finds clothing should shake it out every 30 days, and spread it out for its own benefit – but not for his own honour.

Gemara: Question: What about doing so for his own benefit as well as that of the item?

8. Tosafot, Bava Metzia 30a **לצורכו**

וכלי נחשת דתניא לקמן דמשתמש אפי' בחמין וכלי כסף בצונן אפי' לצורכו מותר כיון שעל ידי אותו תשמיש אינו יכול לבא לידי קלקול
Regarding copper utensils, we will learn that one may use them even with hot liquids, and one may use silver utensils with cold even for his own sake, since that use would not cause harm.

9. Rabbi Yom Tov El-Ashbili, Bava Metzia 41a

ושואל שלא מדעת אין דעתו לחסר לבעלים כלום אלא שרוצה להשתמש בו ולהחזירו למקומו... ואע"פ שאינו מתחסר בתשמיש אפשר היה דאידי דמטלטל לה תשבר או יארע בה נזק

One who borrows without informing does not intend to take anything from the owners; he wants to use it and return it... Although it won't be harmed in its use, perhaps it will break or be harmed when he takes it [and so this is theft].

10. Rama Choshen Mishpat 381:1

י"א דסתם ספסל היא שאולה לסתם בני אדם ואם נשברה תחתייהן הוי כמתה מחמת מלאכה ופטורים מלשלם (טור ס"ב בשם הרא"ש תוס' פ"ק דב"ק), אא"כ היושבים הם משונים ושמנים וכבדים משאר בני אדם...

Some say that an ordinary bench is considered available for borrowing by ordinary people; were it to break beneath them, we would view it like an animal that died as a result of [normal] work, and they would be exempt from liability, unless they were unusual, large and heavy...

11. Rabbi Shneur Zalman of Liadi, Shulchan Aruch haRav, Hilchot Sheeilah 5

אלא אם כן ידוע לו בבירור שלא יקפיד עליו בעל החפץ או שהוא דבר שאין דרך כל בני אדם להקפיד עליו כלל... אבל דבר שמקצת בני אדם מקפידים עליו מפני חשש קלקול אף על פי שרובן אין מקפידין מפני שהוא חשש רחוק אין הולכין בזה אחר הרוב

He must know clearly that the owner will not mind, or that this is something which all people would not mind at all... If some people would mind because of concern for damage, then even where most do not mind this distant concern, still, we do not follow the majority.

A tallit or siddur left in shul

12. Talmud, Pesachim 4b

המשכיר בית לחבירו בחזקת בדוק, ומצאו שאינו בדוק מהו? מי הוי כמקח טעות, או לא? - תא שמע, דאמר אביי:... אפילו באתרא דיהבי אגרא ובדקו - דניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בממוניה.

If one rents a house with the understanding that it was searched for chametz, and he then found that it had not been searched, what is the law? Abbaye said... Even in a land where they pay others to search, people are happy to fulfill a mitzvah with their funds.

13. Shulchan Aruch Orach Chaim 14:4

מותר ליטול טלית חבירו ולברך עליה, ובלבד שיקפל אותה אם מצאה מקופלת

One may take another's tallit and recite a blessing upon it, but he must fold it if he found it folded.

14. Rabbi Yisrael Meir Kagan, Mishneh Berurah 14:13

דוקא באקראי אבל בקביעות אסור, ואפילו באקראי דוקא באותו מקום אבל להוציאו מביתו לבהכ"נ או איפכא אסור דאפשר שמקפיד עליו והוי גזל. ועיין בפמ"ג שכתב דבכל גווני ראוי ליזהר כשבעליו עמו שישאלנו, ואין סומכין על החזקה במקום שיכולין לבררו בקל. Specifically occasionally, but not regularly; and even occasionally, only on that site. Removing it from his house to the synagogue, or the opposite, is prohibited, for the owner may mind and this would be theft. See Pri Megadim, who wrote that one must be careful to ask the owners, if they are there; one may not depend on the norm, if one can easily clarify.

15. Rama Orach Chaim 14:4

אסור ללמוד מספרים של חבירו בלא דעתו, דחיישינן שמא יקרע אותם בלמודו
One may not learn from another's books without informing him; we are concerned that he might tear them when learning with them.

16. Rabbi Yechiel Michel Epstein, Aruch haShulchan Choshen Mishpat 72:1

עתה שהספרים נדפסים ומצויים נ"ל שיכול ליטול ללמוד בו שעה קלה שלא מדעתו ולא גרע מטלית ותפילין אם לא שיודע שהבעלים מקפידים בזה
Today, books are printed and are common, and it appears to me that one may take a book to learn with it briefly without informing him. It is no worse than tallit or tefillin, unless he knows that the owners mind.

17. Rabbeinu Nisim to Pesachim 4b

אחרים כתבו דכי פסקינן דניחא ליה לאינשי לקיומי מצוה בממוניה, היינו לענין דלא הוי מקח טעות אבל מ"מ משכיר שלומי בעי
Others have written that we assume one is happy to fulfill a mitzvah with his funds only as far as saying that the transaction is not considered fraud - but the landlord still must pay for the search.

18. Rama Choshen Mishpat 292:20

ובמקום בטול תורה, שאין ספרים נמצאים, יכולין בית דין לכוף לאחד להשאיל ספריו ללמוד מהן, ובלבד שישלמו לו מה שיתקלקלו הספרים (הרא"ש צג:ג).

In a case of loss of Torah study, for books are not available, the court may compel an individual to lend his books for learning, so long as people pay him for any damage.

An umbrella

19. Rama Choshen Mishpat 308:7

ואם לקחו להציל את שלו, ורוצה ליתן לבעל החמור הפסדו, לא הוי גזלן, דתנאי בית דין הוא (ת"ה סימן שט"ז)
If he takes the donkey to save his property, and he will pay the owner for any loss, he is not a thief; this is a condition set by the courts.